

Laki

rikoslain 1 luvun 11 §:n ja 40 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikoslain (39/1889) 40 luvun 12 §:n 3 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 368/2019,

muutetaan 1 luvun 11 §:n 2 momentin 12 kohta, 40 luvun 8 a ja 8 b § sekä 12 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 11 §:n 2 momentin 12 kohta ja 40 luvun 8 a ja 8 b § sekä 12 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohta sekä 5 momentti laissa 368/2019 ja 12 §:n 4 momentti laissa 586/2019, sekä
lisätään 40 lukuun uusi 15 § seuraavasti:

1 luku

Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta

11 §

Kaksoisrangaistavuuden vaatimus

Vaikka teosta ei säädetä rangaistusta tekopaikan laissa, siihen sovelletaan Suomen lakia, jos sen on tehnyt Suomen kansalainen tai 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö ja teosta säädetään rangaistus:

12) 40 luvun 8 a tai 8 b §:ssä, jos rikoksen tekijä on kansanedustaja, ulkomainen virkamies tai ulkomaisen parlamentin jäsen.

40 luku

Virkarikoksista

8 a §

Euroopan unionin varojen väärinkäyttö

Jos virkamies tai kansanedustaja, jonka tehtävänä on varojen tai muun omaisuuden hallinnointi, tässä tehtävässään varaa, osoittaa, maksaa tai käyttää tällaista omaisuutta tiettyyn tarkoitukseen omaisuuden käyttötarkoituksen vastaisesti vahingoittaakseen unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua unionin taloudellista etua, hänet on tuomittava *Euroopan unionin varojen väärinkäytöstä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

HE 105/2023 vp
LaVM 1/2024 vp
EV 5/2024 vp

Virkamies voidaan tuomita myös viralta pantavaksi, jos rikos osoittaa hänet ilmeisen sopimattomaksi tehtäväänsä.

Yritys on rangaistava.

8 b §

Törkeä Euroopan unionin varojen väärinkäyttö

Jos Euroopan unionin varojen väärinkäytössä

- 1) tavoitellaan huomattavan suurta hyötyä,
 - 2) pyritään aiheuttamaan erityisen tuntuva haittaa tai vahinkoa tai
 - 3) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti tai häikäilemättömästi
- ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, virkamies tai kansanedustaja on tuomittava *törkeästi Euroopan unionin varojen väärinkäytöstä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi sekä virkamies lisäksi viralta pantavaksi.

Yritys on rangaistava.

12 §

Soveltamisalasäännökset

Ulkomaiseen virkamieheen sovelletaan, viraltapanoseuraamusta lukuun ottamatta, tämän luvun:

1) 1—3, 8 a, 8 b ja 14 §:ää;

2) 5, 7, 8, 9 ja 10 §:ää, jos ulkomainen virkamies toimii Suomen alueella kansainvälisen sopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen nojalla tarkastus-, tarkkailu-, takaa-ajo-, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisen tai rikosten ennalta estämisen ja esitutkintatehtävissä taikka Suomen alueella kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa annetun lain nojalla Suomen viranomaisen esittämän tai hyväksymän oikeusapupyynnön perusteella esitutkinta- tai muissa virkatehtävissä.

Tämän luvun 1—3, 5, 7, 8, 9, 10 ja 14 §:ää sovelletaan, viraltapanoseuraamusta lukuun ottamatta, ulkomaiseen virkamieheen, joka poliisilain 5 a luvun 57 §:n 3 momentissa tai sotilastiedustelusta annetun lain 20 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla toimii tai käyttää tiedustelumenetelmää Suomen alueella.

Tämän luvun 4, 4 a, 8 a, 8 b ja 14 §:ää sovelletaan viraltapanoseuraamusta lukuun ottamatta myös ulkomaisen parlamentin jäseniin.

15 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Sellaiseen Euroopan unionin varojen väärinkäyttöön, törkeään Euroopan unionin varojen väärinkäyttöön, lahjuksen ottamiseen, törkeään lahjuksen ottamiseen, lahjuksen ottamiseen kansanedustajana ja törkeään lahjuksen ottamiseen kansanedustajana, joka vahingoittaa tai todennäköisesti vahingoittaa unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua unionin taloudellista etua, sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Edellä 1 momentissa säädettyä sovelletaan sen estämättä, mitä 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään, jos oikeushenkilö, jonka puolesta tai hyväksi rikos on tehty, ei ole valtio tai muu

julkisoikeudellinen oikeushenkilö sen käyttäessä julkista valtaa rikoksen tekemisen yhteydessä tai julkinen kansainvälinen järjestö.

Tämä laki tulee voimaan 24 päivänä huhtikuuta 2024.

Helsingissä 19.4.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Oikeusministeri Leena Meri